

Kirjaamo Helsinki

Lähetetty: Pietikäinen Sanna (Tukes) <Sanna.Pietikainen@tukes.fi>
Lähetetty: 27. maaliskuuta 2018 15:41
Vastaanottaja: Kirjaamo Helsinki
Kopio: Nordström Siv
Aihe: KYLK/HEL 2017-009188 Lausunto

Hei,
Tukesilla ei ole huomautettavaa lausuntopyynnön kohteena olevaan kaavamuutokseen.

Terveisin
Sanna Pietikäinen
Ylitarkastaja, Prosessiturvallisuus | Senior Officer, Process safety

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) |
Finnish Safety and Chemicals Agency
Yliopistonkatu 38, 33100 Tampere, FINLAND
Puh. 029 5052 686 | Tel. +358 50 5759055
etunimi.sukunimi(at)tukes.fi

[Tilaa prosessiturvallisuuden uutiskirje tästä linkistä!](#)

Lähetetty: KYMP Päätöksenteontuki [<mailto:kymp.paatoksenteontuki@hel.fi>]
Lähetetty: perjantai 9. helmikuuta 2018 11.47
Vastaanottaja: Tukes kirjaamo <kirjaamo@tukes.fi>
Aihe: Lausuntopyyntö

Tukes

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu pyytää lausuntoanne oheisista asiakirjoista lähemmin ilmenevästä asiasta. Asiaa koskeva lautakunnan päätös löytyy [Kaupunkiympäristölautakunta 02 / 30.01.2018](#)

§ 28 Asia/4

Patterimäen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus (nro 12477) ja sen asettaminen nähtäville (sisältää liikennesuunnitelman) (pdf) (html)

Liite 3

[Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 kartta, päivätty 23.1.2018](#)

Liite 4

[Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12477 selostus, päivätty 23.1.2018](#)

Liite 9

Vuorovaikutusraportti 23.1.2018 ja asukastilaisuuksien (12.5.2015 ja 14.3.2016) muistiot

Määräaika 12.3.2018

Lausunto osoitetaan kaupunkiympäristölautakunnalle ja aihekentän alkuun merkitään: **KYLK/HEL
2017-009188**

Lausunto toimitetaan osoitteeseen:

helsinki.kirjaamo@hel.fi

tai

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki

Lisätiedot: Siv Nordström, arkkitehti, puhelin: 310 37322

siv.nordstrom@hel.fi

Ystävällisin terveisin Katja Sulkko

Katja Sulkko
Hallintosihteeri, Ahjo-pääkäyttävä

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Hallinto- ja lakipalvelut, Päätöksenteon tuki-yksikkö
PL 2244 (käyntiosoite Sörnäistenkatu 1)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Puh. 09 310 37431, 040 334 5311
katja.sulkko@hel.fi
kymp.paatoksenteontuki@hel.fi

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

KYLK/HEL 2017-009188

LAUSUNTO PATERIMÄEN ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12477)

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa Patterimäen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta. Asemakaava koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Tali) lähivirkistysaluetta ja asemakaavan muutos koskee 46. kaupunginosan (Pitäjänmäki, Pajamäki, Tali, Pitäjänmäen yritysalue) lähivirkistys-, urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta sekä puisto- ja katualueita ja yleistä pysäköintialuetta (muodostuvat uudet korttelit 46035 ja 46036).

Kaupunkiympäristölautakunnan 30.1.2018 päivätyssä pöytäkirjassa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teollisuusalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisulla luodaan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katupuin istutettua katuymäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välittömään läheisyyteen. Uutta asutokerrosalaa on esitetty 35 500 k-m², ja asukasmäärän lisäys on noin 900 henkilöä. Liiketiljoja on osoitettu kadun varteen 6–8-kerroksisten asuinkerrostalojen kivijalkakerrokseen Pitäjänmäentien varteen. Kallioiseen maastoon sijoitettujen 4–7-kerroksisten pistetalojen pihat ovat maanvaraisia ja ne sopeutetaan Pajamäen alueeseen sekä Patterimäen luonnonympäristöön. Nykyinen leikkipaikka esitetään siirrettäväksi lähivirkistysalueen keskiosaan.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asemakaavamuutos edellyttää uusien yleisten vesihuoltolinjojen rakentamista Pajamäenkujalle. Pitäjänmäentiellä joudutaan kaavamuutoksen takia siirtämään DN 600 päävesijohtoa ja DN 600 jätevesiviemäriä. Lisäksi kaava-alueen länsiosassa on siirrettävä DN 200 vesijohtoa, DN 400 jätevesiviemäriä ja DN 800 hulevesiviemäriä Raide-Jokerin suunnitellun linjauksen alta.

Pitäjänmäentiellä, korttelin 46022 läheisyydessä kulkee maanalainen tunneli, jossa sijaitsee käytössä olevia yleisiä vesihuoltolinjoja. Kaavaan tulee lisätä määräys, jonka mukaan tunnelin läheisyydessä rakentaminen tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu haittaa tai vahinkoa tunnelille eikä siellä sijaitseville johdoille.

VU-alueella, ohjeellisen pallokentän eteläpuolella, sijaitsee DN 800 päävesijohto, jota varten kaavaan on merkitty johtokuja-alue. DN 800 päävesijohdon johtokuja-alueen tulee olla vähintään 10 metriä leveä.

Lisätietoja antaa aluepäällikkö Saara Neiramo, puh. 09 1561 3047.

Tuomo Heinonen
osastonjohtaja

Tiedoksi kirjaamo

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Helsingin kaupunki
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Viite KYLK/HEL 2017–009188

Lausunto asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta, Helsinki, Patterimäki, nro 12477

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teollisuusalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisulla luodaan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katu-puin istutettua katuymäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välit-tömään läheisyyteen. Uutta asuntokerrosalaa on esitetty 35 500 k-m², ja asukasmäärän lisäys on noin 900 henkilöä. Liike-tiloja on osoitettu kadun varteen 6–8-kerroksisten asuinkerrostalo-jen kivijalkakerrokseen Pitäjänmäentien varteen. Kallioiseen maastoon sijoitettujen 4–7-kerroksisten pistetalojen pihat ovat maanvaraisia ja ne sopeutetaan Pajamäen alueeseen sekä Patterimäen luonnonympäristöön. Nykyinen leikkipaikka esitetään siir-rettäväksi lähivirkistysalueen keskiosaan.

Kaavaratkaisu mahdollistaa lisäksi Staran varikon toiminnot kallio-luolastoon Patterimäen alle, jolloin nykyinen Atomitien varikkoalue vapautuisi käytettäväksi toimitilarakentamiseen.

Patterimäen arvokas linnoitusalue ja luonnonympäristö suojellaan asemakaavaehdotuksessa. Kaavoitustyössä on kiinnitetty huo-miota siihen, että mahdollisimman paljon kallioista maastoa puus-toineen säilyy. Pajamäen länsipuolella oleva urheil- ja virkistys-palvelujen alue säilyy nykyisessä käytössään.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto:

Ylemmän asteiset kaavat ja yhdyskuntarakenne

Helsingin hallinto-oikeus on päätöksellään 5.2.2018 kumonnut Helsingin uudesta yleiskaavasta mm. Teknos Oy:n valituksesta A1 -alueen, jolla asemakaavaehdotus sijaitsee.

Teknos Oy on laitos, jota koskee EU- direktiivi vaarallisten aineiden aiheuttamien suuronnettomuuksien torjunnasta.

Alueella on voimassa Helsingin yleiskaava 2002. Siinä suunnittelualue on "Kerrostalovaltainen alue, asuminen/toimitila" aluetta.

Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualue on puistoaluetta, joka rajautuu pohjoisosaltaan Takkatien ympäristön teollisuusalueeseen ja eteläosaltaan kerrostaloalueeseen. Tämä Patterinmäen puistoalue on toiminut puskurivyöhykkeenä asutuksen ja teollisuus- ja varastotoiminnan välissä.

Vaikka asemakaavaratkaisua voidaan pitää perusteltuna yhdyskuntarakenteen ja raideliikenteeseen tukeutuvan asutuksen lisäämisen kannalta, ei ratkaisua voi pitää ongelmattomana liikenteen melualueelle ja Seveso direktiivi -laitoksen konsultointivyöhykkeelle ositetun asuinrakentamisen vuoksi.

Kaavaselistuksesta käy ilmi, että mahdollisia vaaratilanteita on tutkittu mallintamalla ne, joiden vaikutusten arvioitiin ulottuvan laitosalueen ulkopuolelle. Pisimmälle ulottuvia vaikutuksia olisi tuotantotilan tulipalolla (150 m etäisyydellä, 20 metrin korkeudella hiilimonoksidin haitallisia vaikutuksia).

Edellä mainittujen selvitysten perusteella asemakaavassa on osoitettu yksi rakennusala tp-merkinnällä. Määräys kuuluu seuraavasti: "Rakennusala, jolle saa sijoittaa rakennuksen, mikäli alueelle kohdistuva teollisuuden aiheuttama riskitekijä poistuu." Lisäksi on määrätty, ettei viereisten rakennusten korvausilmaa saa ottaa tehtaan puolelta.

Uudenmaan ELY-katsoo ottaen huomioon Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen, jolla kumotaan uuden yleiskaavan A1 alue, että on syntynyt uusi huomioon otettava tilanne.

Vaaratilanteet on tutkittu mallintamalla, joten todellinen tilanne voi olla toisenlainen. Jää mahdolliseksi, että kortteli 46022 kokonaisuudessaan vaatii ajoitusmääräyksen.

ELY-keskus katsoo ottaen huomioon haastavan melu- ja ilmanlaatu-tilanteen, mahdolliset Seveso-laitoksen aiheuttamat vaaratilanteet sekä Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen, ettei asemakaava täytä maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimuksia Näin ollen asemakaavaa ei voi viedä eteenpäin esitetyssä muodossa.

Yksikön päällikkö Aimo Huhdanmäki

Alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin

Asia on ratkaistu sähköisesti.

TIEDOKSI Väistö, Vuola, Wager, Huolman, Ruotsila, Savelainen

06.03.2018

92/10.02.03.00/2018

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kirjaamo
PL 10
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite

Patterimäen asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus (nro 12477) ja sen asettaminen nähtäville

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN KANNANOTTO PITÄJÄNMÄEN PATTERIMÄEN ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (HANKENRO 0563_2 HEL 2015-003281 OAS 753-02/16)

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Patterimäen aluetta, joka sijaitsee Pitäjänmäen Takkatien teollisuusalueen ja Pajamäen asuntoalueen välissä. Kaavaratkaisulla luodaan virkistysalueen itäosaan Pitäjänmäentien varteen tiivistä, elävää ja katupuin istutettua katuympäristöä tulevan Raide-Jokerin pysäkin välittömään läheisyyteen sekä noin 300 metrin kävelyetäisyydelle Pitäjänmäen rautatieasemasta. Kaavaratkaisu mahdollistaa lisäksi Staran varikon toiminnot kallioluolastoon Patterimäen alle.

Uusien asuinkortteleiden kohdalle on laadittu liikennesuunnitelma. Liikennesuunnitelmassa on uusi Pajamäenkuja-niminen tonttikatu Pajamäentieltä pohjoiseen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) toteaa asemakaavamuutoksen valmistelusta seuraavaa:

Raide-Jokerin reitin varren täydennysrakentaminen tukee hyvin HLJ 2015:n kärkitavoitteiden toteutumista. Täydennysrakentaminen suunnittelualueella on perusteltua joukkoliikenteen korkean palvelutason vuoksi. Raide-Jokerin lisäksi aluetta palvelevat runsas bussiliikenne sekä Pitäjänmäen rautatieasema.

HSL on lausunut Pitäjänmäentien liikennesuunnitelmasta Raide-Jokerin kaavoituksen yhteydessä ja lausunnon periaatteet pätevät edelleen. Kaavan liikenteellisessä ratkaisussa on otettava huomioon Pitäjänmäentien bussiliikenne, joka säilyy tiheänä myös pikaraitiotien aloittamisen jälkeen.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä on syytä varmistaa, että pysäkki *H1597 Pajamäentie* säilyy käytössä. Pajamäentielle Pitäjänmäentieltä idästä

06.03.2018

92/10.02.03.00/2018

kääntyvät linjat eivät voi käyttää pysäkkiä H1521 *Talin siirtolapuutarha*, sillä se siirtyy liian lähelle risteysaluetta. Ilman pysäkkiä H1597 Pajamäen bussilinjojen pysäkkiväli kasvaa epätarkoituksenmukaisen suureksi.

Lisätietoja antaa liikennesuunnittelija Teuvo Syrjälä, puh. 040 486 7474.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Suvi Rihntniemi
toimitusjohtaja

Jonne Virtanen
osastonjohtajan sijainen

TIEDOKSI

Brita Dahlqvist-Solin
Anna Puolamäki
Siv Nordström
Taina Toivanen
Markku Granholm

Uudenmaan ELY
Uudenmaan ELY
Helsinki
Helsinki
Helsinki

Lähettäjä: Syrjälä Teuvo [<mailto:Teuvo.Syrjala@hsl.fi>]

Lähetetty: torstai 8. maaliskuuta 2018 11:01

Vastaanottaja: Toivanen Taina <taina.toivanen@hel.fi>

Kopio: Nordström Siv <Siv.Nordstrom@hel.fi>; Uusi-Rauva Ville <Ville.Uusi-Rauva@hsl.fi>; Nissinen Taneli <taneli.nissinen@hel.fi>

Aihe: VS: n lausunto

Hei,

tässä on valitettavasti käynyt meidän osaltamme ikävä sekaannus.

Helsingin karttapalvelussa asemakaavan muutoksen suunnitelmissa ja asiakirjoissa löytyy liikennesuunnitelman luonnos (päiväty 7.3.2016), jonka perusteella asiasta lausuimme. Tässä suunnitelmassa Pitäjänmäentien pohjoislaidalla sijaitseva Talin siirtolapuutarhan bussipysäkki H1521 on sijoitettu lähemmäksi risteystä niin, että vasemmalle Pajamäentielle kääntyvät bussit eivät voisi sitä käyttää. Tällöin olisi siis tarve säilyttää pysäkki H1597 Pajamäentiellä.

Karttapalvelussa klikkaamalla sivupalkista näkyville liikennesuunnitelmat, löytyy alueelle uudempi liikennesuunnitelma (päiväty 25.4.2017), jossa tämä pysäkki on sijoitettu idemmäksi, jolloin Pajamäentielle kääntyvät bussit voivat tätä pysäkkiä käyttää.

Asemakaavan muutoksen selostuksessa (päiväty 25.4.2017) lukee tästä pysäkistä seuraavaa: *Pitäjänmäentien pohjoisreunalla olevaa bussipysäkkiä on siirretty Raide-Jokerin hankesuunnitelmaan nähden idemmäksi. Pysäkin sijainti kauempana Pajamäentien risteyksestä mahdollistaa pysäkiltä lähtevän bussin kääntymisen Pajamäentielle. Pajamäentien itäpäässä oleva pysäkkipari poistetaan, koska se sijaitsee hyvin lähellä Pitäjänmäentien pysäkkiparia ja sen nousijamäärät ovat vähäiset.* Tämä on valitettavasti mennyt silmiemme ohitse, ja olemme ilmeisesti kommentoineet vanhentuneen liikennesuunnitelman luonnoksen perusteella.

Joudumme siis myöntämään tehneemme virheen tämän lausunnon valmistelun yhteydessä, ja lausuneemme vanhentuneen liikennesuunnitelman perusteella.

Korjatkaamme siis lausuntoamme niin, että varmistamalla mahdollisuuden pysäkiltä H1521 *Talin siirtolapuutarha* lähdön jälkeen bussin kääntymiseen Pajamäentielle, voidaan pysäkki H1597 Pajamäentiellä poistaa.

Ystävällisin terveisin,

Teuvo Syrjälä
Liikennesuunnittelija
Joukkoliikenteen toimintaedellytykset -ryhmä
Joukkoliikenne-osasto
HSL Helsingin seudun liikenne
PL 100, 00077 HSL
Puhelin: 040 486 7474
Sähköposti: teuvo.syrjala@hsl.fi

Elinkaarisuunnittelu / Risto Seppänen

1.3.2018

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

KYLK/HEL 2017 - 009188

PATTERIMÄEN ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12477)

Olemme tutustuneet otsikossa mainittuun asemakaavaan ja asemakaavan muutoksen selostukseen.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Jyrki Nieminen
johtaja

Kirjaamo Helsinki

Lähtettäjä:

Oasmaa Kyösti <Kyosti.Oasmaa@helen.fi>

Lähetetty:

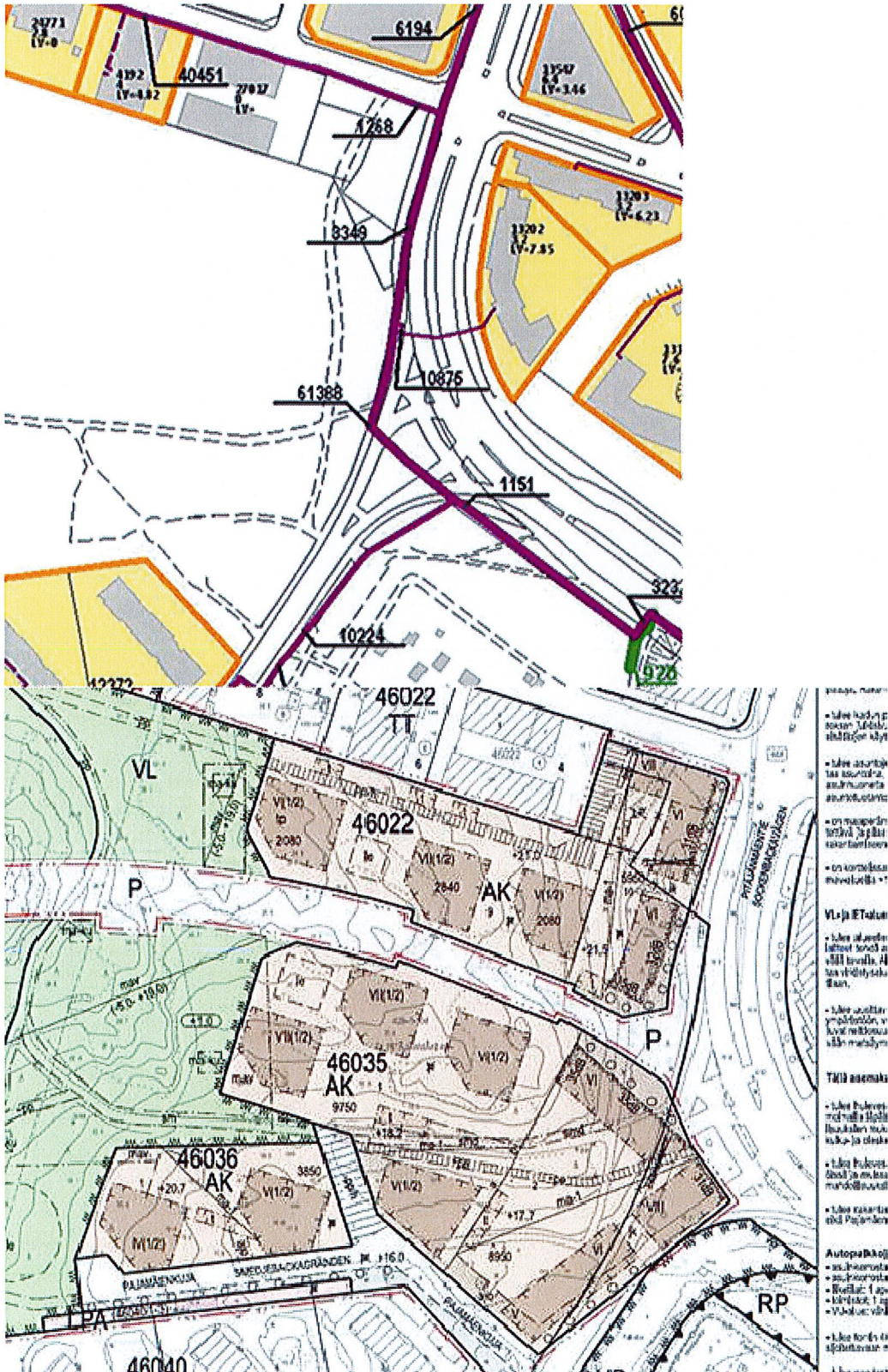
12. helmikuuta 2018 10:00

Vastaanottaja:

Kirjaamo Helsinki; Nordström Siv; Nyman Jarkko

Aihe:

KYLK/HEL 2017-009188, Patterimäen asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Pitäjänmäentien ja Pajamäentien risteyksessä jää DN400 kaukolämpöjohto kaavan mukaan uusien asuinrakennusten alle.

Samassa risteyksessä tulee muutoksia kaukolämpöön myös Raide-Jokerin vuoksi.

Yhteyshenkilömme asiassa on projektipäällikkö Tero Korhonen

Tuotanto ja jakelu

Esiselvitykset ja yleissuunnittelu, kaukolämpö ja kaukojäähdytys

040 5737 453

tero.korhonen@helen.fi

Helen Oy:llä ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

t.

Kyösti Oasmaa

kiinteistöpäällikkö

Helen Oy

puh.+358 50 3767 414

kyosti.oasmaa@helen.fi

www.helen.fi